

VŠĮ KĖDAINIŲ LIGONINĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VšĮ Kėdainių ligoninės korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę viešojoje įstaigoje Kėdainių ligoninėje (toliau – Ligoninė).

2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr.V-942 “Dėl korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programos patvirtinimo”.

3. Programoje vartojamos sąvokos:

3.1. **korupcija** – bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

3.2. **korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai** – korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.

3.3. **korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

3.4. **Valstybės ar savivaldybės įstaiga (toliau – įstaiga)** – valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, taip pat viešoji įstaiga, kurios vienas iš steigėjų yra valstybės ar savivaldybės institucija.

3.5. **korupcijos prevencija** – galimos korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

3.6. **privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) lėšų neteisėto, nepagrįsto gavimo ir panaudojimo prevencija sveikatos sistemoje** – galimų PSDF lėšų neteisėto, nepagrįsto panaudojimo priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimo nepagrįsto PSDF lėšų gavimo.

II. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Korupcijos prevencija Ligoninėje įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

4.1. teisėtumo – korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą;

4.2. visuotinio privalomumo – korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys;

4.3. sąveikos – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą;

4.4. pastovumo – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas nuolat tikrinant ir peržiūrint korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo institucijai, kuri pagal savo kompetenciją įgaliota įgyvendinti tokius pasiūlymus.

5. Programos tikslas – išsiaiškinti ir šalinti korupcijos Ligoninėje prielaidas, užtikrinti skaidresnę ir veiksmingesnę Ligoninės bei jos darbuotojų veiklą.

6. Programos uždaviniai:

6.1. išsiaiškinti ir šalinti korupcijos prielaidas, sąlygas;

6.2. įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą;

6.3. užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę;

6.4. užtikrinti visiems prieinamą informaciją apie nemokamas (apmokamas iš PSDF biudžeto lėšų) ir mokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas;

6.5. vykdant viešuosius pirkimus, laikytis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytų reikalavimų, tinkamai parengti perkamų prekių, paslaugų ar darbų technines specifikacijas, nepažeidžiant tiekėjų lygiateisiškumo principo;

6.6. vykdyti antikorupcinę kultūrą Ligoninėje;

6.7. skatinti glaudesnę ir aktyvesnę Ligoninės bendradarbiavimą su visuomene, ugdati visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą korupcijai;

6.8. užtikrinti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos priemonių taikymą ir šios Programos priemonių įgyvendinimo priežiūrą ir kontrolę;

6.9. dalyvauti mokymuose korupcijos prevencijos temomis.

III. KORUPCIJOS LIGONINĖJE PASIREIŠKIMO PRIELAUDŲ ANALIZĖ

7. Korupcijos Ligoninėje pasireiškimo prielaidos yra šios:

7.1. socialinės (nepakankamas darbuotojų atlyginimas, nepakankama informacijos visuomenei apie sveikatos priežiūrą pan.);

7.2. teisinės (nepakankamas savo teisių ir pareigų išmanymas visuomenėje sudaro sąlygas sveikatos priežiūros sistemos darbuotojams piktnaudžiauti tarnyba, nepakankama atsakomybė už padarytus pažeidimus, kontrolės sistemų stoka ir pan.);

7.3. institucinės (motyvacinės karjeros sistemos nebuvimas, neišplėtotas vidaus ir išorės auditas; nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimo procesas, nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais; trūksta viešumo);

7.4. struktūrinės (sveikatos sistemos struktūros sudėtingumas ir trūkumai; įdiegtos ne visos priemonės atskirų (viešųjų ir privačių įstaigų) sveikatos sistemos subjektų sąžiningai konkurencijai užtikrinti; nepakankamos veiklos apskaitos ir kontrolės sistemos; nepakankamas aprūpinimo informacinėmis technologijomis lygis ir pan.);

7.5. visuomenės pilietiškumo stoka (visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštaringumas; nesipriešinimas korumpuotiems sveikatos sistemos darbuotojams; piliečių pasyvumas antikorupcinei veiklai);

7.6. išoriniai veiksniai (politinių struktūrų ir interesų grupių įtaka; pacientų pasyvumas antikorupcinei veiklai);

7.7. specifinės (nelegalūs mokėjimai, teikiant mokamas ir apmokamas iš PSDF lėšų asmens sveikatos priežiūros paslaugų pacientams; Lėšų, gautų iš teritorinės ligonių kasos už suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, taip pat lėšų, gautų už suteiktas mokamas paslaugas, tikslinis panaudojimas; Kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių skyrimas).

IV. GALIMOS KORUPCIJOS SVEIKATOS SISTEMOJE PASEKMĖS

8. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius sveikatos sistemoje, dėl ko gali:

8.1. sumažėti šalies sveikatos priežiūros sistemos veiksmingumas, pablogėti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybė;

8.2. sumažėti pacientų pasitikėjimas Sveikatos apsaugos ministerija, Ligonine.

8.3. atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina pasitikėjimą sveikatos apsaugos priežiūra ir politinį stabilumą;

9. atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo galimybes, galima numatyti veiksmingas korupcijos Programos poveikio priemones.

V. KORUPCIJOS PREVENCIJOS STRATEGINĖS NUOSTATOS

10. Svarbiausi bendrieji korupcijos prevencijos programos uždaviniai:

10.1. korupcijos prevencijos (kovos su korupcija) Ligoninėje programos įgyvendinimas;

10.2. korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatymas;

10.3. teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas;

10.4. Ligoninės viešumo ir atvirumo teikiant paslaugas bei priimant sprendimus didinimas;

10.5. Ligoninės veiklos sprendimų ir procedūrų skaidrumo ir aiškumo didinimas;

10.6. darbuotojų patikimumo, lojalumo ir sąžiningumo ugdymas;

10.7. valdymo kokybės gerinimas;

10.8. antikorupcinės aplinkos tobulinimas ir interesų konfliktų valdymas;

10.9. viešųjų pirkimų skaidrumo didinimas;

10.10. informacijos teikimas pacientams;

10.11. informavimas apie galimas korupcines veikas ir nustatytus korupcijos Ligoninėje atvejus;

10.12. bendradarbiavimas korupcijos prevencijos ir kontrolės klausimais.

VI. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

11. Programos įgyvendinimui Ligoninė imasi šių veiksmų:

11.1. Ligoninės direktoriaus įsakymu tvirtinamas Ligoninės korupcijos prevencijos programos priemonių įgyvendinimo planas (toliau – Programos priemonių įgyvendinimo planas);

11.2. teikiama informacija apie įtariamus korupcijos atvejus;

11.3. renkama informacija apie išaiškintus korupcijos atvejus Ligoninėje. Ši informacija analizuojama ir esant poreikiui, suderinus su Ligoninės direktoriumi, viešinama kitiems Ligoninės darbuotojams ir visuomenei teisės aktų nustatyta tvarka;

11.4. užtikrinamas korupcijos prevencijos priemonių taikymo ir tinkamo šios Programos priemonių įgyvendinimo administravimas bei kontrolė.

12. Programos įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja Ligoninės direktoriaus įsakymu sudaryta nuolat veikianti Antikorupcinė darbo grupė.

13. Programą vykdo Programos priemonių įgyvendinimo plane nurodyti asmenys.

VII. VISUOMENĖS ĮTRAUKIMAS Į PROGRAMOS ĮGYVENDINIMĄ

14. Skatinti glaudesnę ir aktyvesnę Ligoninės bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms.

15. Didinti darbuotojų atsakomybę ir atskaitomybę.

16. Bendradarbiauti su Specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau - STT), kitomis ministerijomis ir valstybės institucijomis, dalyvaujant įvairiuose dalykiniuose susitikimuose bei keičiantis turima informacija apie taikomas korupcijos prevencijos priemones ir jų veiksmingumą.

17. Reikiamus klausimus, susijusius su korupcijos prevencijos įgyvendinimu Ligoninėje, aptarti su visuomeninių organizacijų, valstybės ir savivaldybių pavaldumo sveikatos priežiūros įstaigų profesinių sąjungų, pacientų organizacijų, gydytojų asociacijų ir kt. atstovais, surasti sprendimo būdus ir įgyvendinti juos bendromis jėgomis.

18. Ugdyti antikorupcinę kultūrą (visuomenės ir tarp jų sveikatos sistemos darbuotojų antikorupcinis švietimas) Ligoninėje, organizuoti antikorupcinės kultūros ugdymo mokymus, akcijas ir pan.

19. Skatinti Ligoninės darbuotojus bei visuomenę pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimus juos daryti), teikiant sveikatos priežiūros paslaugas.

20. Atlikti anonimines pacientų anketines apklausas arba kitais būdais reguliariai vertinti Programos veiksmingumą.

VIII. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

21. Korupcijos prevencijos programos ir kontrolės veiklos rezultatai turi būti vertinami vadovaujantis kiekybės ir kokybės rodikliais:

- 21.1. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičių;
- 21.2. asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičių;
- 21.3. įvykdytų ir neįvykdytų korupcijos prevencijos priemonių skaičių;
- 21.4. priimtų pasiūlymų dėl korupcijos prevencijos skaičių.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Programa peržiūrima nustatyta tvarka ir atnaujinamas esant poreikiui.

23. Už darbuotojų supažindinimą pasirašytinai su šia Programa atsako Žmogiškųjų išteklių ir administravimo skyriaus vedėjas, vyr. slaugytojos, skyrių / padalinių vedėjai savo kompetencijų ribose.
